

A SZPELEOLÓGUS KÖNYVESPOLCA

Egri László:
Barlangászok könyve
Kriterion Könyvkiadó, Budapest, 1979,
(172 oldal, 46 ábra)

A könyv a nálunk is népszerű Kriterion Kiskalauz sorozat kötetélt jelent meg magyar nyelven. Terjedelméhez képest talán kissé túl sokat markolva, de dicséretes szándékkal igyekszik mindazt tartalmazni, amit egy kezdő barlangásznak tudni illik: a barlangok keletkezésétől kezdve — a világ legnagyobb barlangjain és kőtérsomóin át — a barlangok térképezéséig és fényképezéséig. A szerző előszavában úgy jelöli meg célját, hogy a gyakorlatban használható, az indulást segítő könyvet akar az olvasó kezébe adni.

A könyvben külön fejezetek foglalkoznak Románia barlangjaival, és a romániai barlangkutatással, ezek szervezeti, természetvédelmi stb. kérdéseivel. Az ottani karszterületek érdekességükkel és szépségükkel egyre több barlangászt vonzanak Magyarországról is, ezért nálunk ez a könyv nem csupán a kezdőknek tartalmaz hasznos tudnivalókat.

Borzsák Péter

R. Saar—R. Pirker:
Geschichte der Höhlenforschung in Österreich
(A barlangkutatás története Ausztriában)
Landesverein für Höhlenkunde in Wien und Niederösterreich, Wien, 1979. (96 oldal 26 szövegekőzi és 31 különálló fekete-fehér ábrával)

Rudolf Saar professzor még életében szerette volna a kötetben megjelent művét sajtó alá rendezni. Erre már csak „post humus”, Rudolf Pirker szerkesztésében kerülhetett sor.

„A karszt- és barlangkutatás történelmi fejlődése Ausztriában” című írás figyelemreméltó adatokat közöl nemcsak az osztrák terület, hanem az egész birodalom — így többek között Magyarország — korai barlangkutatásáról a legrégebbi emlékekig visszanyúlva. Részletesen elemzi a történelmi fejlődést a XIX. sz. elejétől az első világháborúig, az Osztrák-Magyar Monarchia összeomlásáig. A két

világháború között állami támogatással újjászerveződő osztrák barlangkutatás a kiváló vezéregyeniségeken kívül a foszfátban gazdag guanót rejtő barlangoknak köszönheti létét. Évtizedes felosztású „barlangkutató történelem” 1961-ig, a 3. nemzetközi barlangkutató kongresszusig taglalja az osztrák szervezett barlangkutatás útját.

A kép teljessé tételére törekszik a nagy előd nyomdokain haladva Heinz Ilming és Heinrich Mrkos „A barlangkutatás Ausztriában 1961-től” című cikkével. Az elmúlt közel két évtized barlangkutatási eredményeit tárja a szerzőpáros az olvasó elé szövetségi állami Barlangtani Intézet, az egyetemi, valamint a tartományi barlangkutató szervezetek tükrében.

A kötetet R. Pirker „Ember és barlang” című írása vezeti be, mintegy felcsigázva az érdeklődést. Röviden áttekinti az emberiség korai időszakától kezdve az ember és a barlangok kapcsolatát. Számos érdekes, nekünk magyar olvasóknak is új adatot közöl (pl. I. Tiglatpileasar asszír király i.e. 1100 évvel a Tigris-folyó egyik karsztforrásbarlangját kereste fel.) A középkor embere félt ugyan a barlangok világától, de számos helyen védelemre, várépítésre igénybe vette a bejáratok környékét. (pl. Predjama Jugoszláviában, Kronmetz és Kofel erődjei Dél-Tirolban).

A kötetet régi metszetekről, könyvcímekről készült másolatok, valamint az osztrák barlangkutatás történelmi jelentőségű fényképei teszik még érdekesebbé. Végül az igen jelentős irodalomjegyzéket szeretném megemlíteni melyben örömmel fedezhetünk fel magyar neveket is (pl. Bél M., Dudich E., Kubacska A., Sártory J., Schönviszky L.)

Vukov Péter

CONTENTS

STUDIES			
<i>Kinga Székely</i> : Hungary's karstic natural values under conservancy	1	The enlargement of Flint-Mammoth Cave System (<i>D. Balázs</i>)	36
<i>József Rácz</i> : Nomenclatural problems of Hungarian bats	13	<i>News from Abroad, Press-Review</i>	
<i>István Szenthe</i> : On study tour to Cuba's karst regions	17	International conference on Cave Rescue (—sg—)	38
<i>Dr. Attila Kósa</i> : Gypsum karst discovered in Lybia	23	Slovakien speleologists in Gouffre Berger (<i>J. Thuróczy</i>)	40
<i>Dr. Dénes Balázs</i> : The karstic regions of Madagascar	25	<i>Results of the Karst and Speleological Research in Hungary</i>	
		Tourism to the Hungarian caves in 1978—79 (<i>D. Balázs</i>)	41
		Administrators of the Aggtelek Cave (<i>H. Kessler</i>)	41
		Hungarian cavers in the Sniezna Cave (<i>A. Thieme</i>)	43
		<i>Our Society's Life</i>	44
		<i>Book-Review</i>	47
REVIEW			
Show Caves in the U.S.S.R. (<i>G. A. Maximovich</i>)	33		

СОДЕРЖАНИЕ

ДОКЛАДЫ		ОБЗОР	
<i>Kinga Sekei</i> : Охраняемые карстовые природные ценности Венгрии	1	Туристские пещеры в Советском Союзе (<i>Г.А. Максимович</i>)	33
<i>Йожеф Рац</i> : Проблемы наименования венгерских летущих мышей	13	<i>Иностранные известия, обзор журналов</i>	38
<i>Иштван Сенте</i> : Научная командировка в карстовые районы кубы	17	<i>Новости отечественных карстовых и пещерных исследований</i>	41
<i>Д-р Аттила Коша</i> : Открытие гипсового карста в Ливии	23	<i>Общественная жизнь</i>	44
<i>Д-р Денеш Балаж</i> : Карстовые районы Мадагаскара	25	<i>Библиотека спелолога</i>	47

Fotómontázs a jobb oldalon fent balra: Sérült barlangkutató szállításának gyakorlása az 1979. évi vándorgyűlés barlangversenye keretében (Végh Zsolt felv.). Fent jobbra: Ereszkedés a „Padlásról” (Végh Zsolt felv.). Lent balra: Az aggteleki templomtorony és tőle jobbra a könyvtár: az utóbbi épületben hangzottak el a szakelőadások, s itt rendezték meg a fotókiállítást (Balázs D. felv.). Lent jobbra: A barlangverseny győztes csapata (Végh Zsolt felv.). Középen a Marcel Loubens kupa látható (Hegedüs Gy. felv.). Fénykép a hátsó borítón: Mászás a Kevély-nyergi-zsombolyban (Tihanyi Péter felv.).